

Економски факултет
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА

План рада на предмету Демографска анализа

Модул: *Примењена статистика и квантитативна анализа (Обавезни), Пословна информатика (изборни)*

Година: IV

Семестар: Јесењи

Фонд часова: 30П+30В

ЕСПБ: 5

I ЦИЉ ПРЕДМЕТА

Усвајање основних знања из теоријске и примењене демографије неопходних за адекватну примену метода и техника анализе. Стицање компетенција за проучавање демографских процеса и структура становништва. Упознавање са адекватним домаћим и међународним изворима података. Оспособљавање за организацију и презентовање података, рачунање демографских индикатора и одабир адекватних статистичких процедура за анализу.

II ИСХОДИ ПРЕДМЕТА

Студенти ће после завршеног курса моћи самостално да разумеју, анализирају и интерпретирају проблеме из области демографских процеса и структура становништва. Студенти ће бити у стању да дефинишу индикаторе, самостално прикупе одговарајуће податке користећи доступне изворе, организују податке, израчунају индикаторе и користе основне статистичке технике за њихову анализу. Поред тога, студенти ће имати увид у могућности и ограничења коришћења података и моћи да критички интерпретирају добијене резултате.

III САДРЖАЈ/СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА

Табела 1: Садржај разврстан по недељама семестра

	ПРЕДАВАЊА (теме по недељама)
1.	Увод. Основне демографске анализе.. Извори података о становништву. Јединице посматрања и обележја.
2.	Основни концепти и показатељи у демографској анализи. Основна демографска једначина. Демографски показатељи. Раст становништва. Старост, период и кохорта
3.	Фертилитет становништва. Методе анализе фертилитета. Показатељи фертилитета. Диференцијална анализа фертилитета
4.	Смртност становништва. Методе анализе смртности. Показатељи смртности. Узроци смрти. Диференцијална анализа смртности
5.	Таблице смртности. Кохортне и периодичне таблице. Потпуне и скраћене таблице
6.	Морбидитет и здравље становништва. Показатељи морбидитета. Индикатори здравственог

	стања. Детерминанте здравља. Коришћење здравствене заштите.
7.	Миграције становништва. Извори података о миграцијама становништва. Методе демографске анализе миграција. Унутрашње и спољне миграције
8.	Основне структуре становништва. Пол становништва. Старост становништва
9.	Основне структуре становништва. Образовна структура становништва. Брак и развод
10.	Географске структуре становништва. Међународна класификација региона (НУТС). Типови насеља. Географске структуре и карактеристике становништва
11.	Економске структуре становништва. Извори података о економским структурама. Активност и запосленост. Однос броја радника и пензионера. Структуре према материјалном и нематеријалном положај становништва
12.	Детерминанте економске структуре становништва. Економске структуре у зависности од пола, старости, нивоа образовања, регионалне и разлике у типу насеља.
13.	Демографске промене и економски раст
14.	Пројекције становништва. Математичке пројекције. Метод компонената
15.	Модел становништва. Модел ограниченог раста. Функционално синтетички модели

IV МЕТОДЕ ИЗВОЂЕЊА НАСТАВЕ

Предавања ће бити организована ex cathedra, уз дискусије са студентима и показивање примера у пракси. Поједине наставне јединице обрадиће се делимично и уз учешће самих студената, о чему ће на време и детаљно бити обавештени.

Вежбе ће се састојати од разноврсних активности које имају за циљ лакше усвајање основних знања и развој аналитичких вештина студената. Вежбе ће бити организоване у рачунском центру. Активности на вежбама укључују 1) задатке који прате поједине наставне јединице, 2) прикупљање и организацију секундарних података о становништву Србије и компаративних података за друге земље 3) анализу и графичко приказивање примарних и секундарних извора података уз коришћење статистичког софтвера (Excel, STATA, SPSS) и активну интерпретацију резултата од стране студената, 4) рад у групама на изради истраживања из области демографије који ће бити презентован пред осталим студентима.

V ПРАЋЕЊЕ, ВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ СТУДЕНАТА

Испуњењем предиспитних обавеза и полагањем завршног испита студент може остварити највише 100 поена, при чему предиспитне активности у структури коначне оцене носе 40, а завршни испит носи 60 поена. Потребан услов за позитивну коначну оцену је положени завршни испит, тј. да се на завршном испиту оствари минимум 30 од 60 поена.

Коначна оцена се изводи према следећој скали:

51-60 = 6 61-70 = 7 71-80 = 8 81-90 = 9 91 и више = 10

Предиспитне активности студената:

Максималан број поена на предиспитним активностима је 40, а студенти поене могу остварити на различите начине.

1. Колоквијум (максимум 20 поена)

У току семестра биће организован један колоквијум. Колоквијум се састоји од задатака из области демографије којим се демонстрира разумевање појмова из теоријске и примењене демографије неопходних за адекватну примену метода и техника анализе.

2. Групни рад (максимум 20 поена)

Студенти бирају конкретну тему за истраживање из области које су наведене у садржају. Теме за истраживање ће бити унапред дефинисане, а студенти могу имати и своју тему из области демографске анализе. Студенти врше преглед литературе, прикупљају адекватне податке, организују и анализирају податке и праве презентацију којом излажу добијене резултате.

3. Остале активности (максимум 10 поена)

Остале активности укључују презентације на одабране теме на предавањима (максимум 10 поена), додатни рад кроз домаће задатке (максимум 10 поена), учествовање у дискусији на предавањима и вежбама (максимум 10 поена).

Завршни испит:

Завршни испит биће организован писмено и ослања се на практичан рад у рачунарском центру. Испит се састоји од отворених питања, чији одговор се добија решавањем конкретних проблемских задатака. Испит укључује самостално прикупљање секундарних података преко интернета, израчунавање демографских индикатора и анализу прикупљених података коришћењем основних статистичких техника у статистичком софтверу. На основу резултата анализе података студенти дају одговор на отворена питања.

VI ЛИТЕРАТУРА

Обавезна литература

1. Радивојевић Биљана, Демографска анализа, ЦИД Економски факултет, Београд 2018.
2. Презентације са предавања

Допунска литература

1. Ђурђевић Бранислав, Основне технике у демографији, Змај и ДДЈ, Нови Сад 2001.
2. Девеџић Мирјана, О природном кретању становништва, Завод за издавање уџбеника, Београд 2006.
3. Никитовић, Владимир (ур), Популација Србије почетком 21. века, Београд, РЗС 2015.
4. Rowland, D. Demographic methods and concepts, Oxford University Press, 2003
5. Група аутора. Истраживање здравља становништва Србије 2019. године, РЗС 2021.
<https://publikacije.stat.gov.rs/G2021/Pdf/G20216003.pdf>
6. UNESCO Institute for Statistics (2012) *International Standard Classification of Education ISCED 2011* <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>
7. РЗС (2022) Анкета о радној снази 2021
<https://publikacije.stat.gov.rs/G2022/Pdf/G20225682.pdf>

VII НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ

Др Марко Владисављевић, доцент

Кабинет бр. 309 - III спрат,

Време пријема студената: онлине консултације, заказивање путем мејла

e-mail: marko.vladisavljevic@ekof.bg.ac.rs